

عنوان مقاله:

ارزیابی برنامه درسی پنهان رشته معماری بر اساس اخلاق اسلامی

محل انتشار:

مجله صفا، دوره 29، شماره 1 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

هادی شهامت - دکتری معماری اسلامی، دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه هنر تبریز

حمید ندیمی - استاد دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه شهید بهشتی

مینو قره بیگلو - دانشیار دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه هنر اسلامی تبریز

انسی کرامتی - استادیار پردیس شهید هاشمی نژاد مشهد، دانشگاه فرهنگیان

خلاصه مقاله:

شناسایی برنامه درسی پنهان پیامد نگاه عمیق به لایه های زیرین آموزش و یادگیری است، که خود دارای تنوع، پیچیدگی، و ابعاد پیدا و پنهان فراوانی است. هدف از این پژوهش واکاوی و شناسایی مولفه های مهم و پربسامد برنامه درسی پنهان رشته معماری و بررسی امکان ارتقای آن ها با استفاده از مفاهیم اخلاق عملی اسلام است. در انجام پژوهش حاضر از دو روش پژوهشی استفاده شد. ابتدا با استفاده از روش تحلیل محتوای کمی، ۲۵ مورد از پژوهش های انجام شده در حوزه برنامه درسی پنهان در رشته معماری به منزله نمونه پژوهشی شناسایی و تحلیل شدند. این بررسی به کشف پنج مولفه پر بسامد برنامه درسی پنهان معماری، مشتمل بر «سلسله مراتب قدرت»، «رقابت ناسالم»، «ابهام و رمزآلودگی روند آموزش های مدرس»، «واقعی نبودن طرح های معماری»، و «رجحان محصول بصری اثر نهایی بر فرایند طراحی» انجامید. سپس با استفاده از روش توصیفی تحلیلی به تبیین و ارزیابی این مولفه ها، بر اساس معیار ساحت پنج گانه وجودی انسان پرداخته شد. این ساحت برگرفته از نظام اخلاقی اسلام و مشتمل بر سه ساحت درونی «عقاید و باورها»، «احساسات و عواطف»، و «اراده و خواست» و دو ساحت بیرونی «گفتار» و «کردار» هستند. نتایج پژوهش نشان داد که براساس نظام اخلاقی اسلام، راهکارهایی عملی برای هر سه گروه تعامل کنندگان (دانشجو، مدرس، و کارکنان) در فضای آموزشی قابل طرح است که با پیاده کردن آن ها زمینه اصلاح و ارتقای سطح اخلاقی مولفه های برنامه درسی پنهان فراهم می شود.

کلمات کلیدی:

برنامه درسی پنهان، رشته معماری، ساحت وجودی انسان، اخلاق عملی اسلام

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1269517>

